

סיכום עונת 2015/16

עונת 2015/16 מאחורינו , וזה הזמן לסיכומים ועם הפנים לעונה הבאה שכולנו מקווים שתבוא עלינו לטובה !!

עונת 2015/16 יכולה לקבל בכבוד רב את התואר "העונה הגרועה ביותר לענף ההדרים בעשור האחרון . היו גרועות ממנה מבחינה כלכלית בעבר הרחוק , אבל בעונה שהסתיימה התקיים שילוב קטלני של יבול נמוך ופדיון נמוך גם כן , וכל זאת מול המשך עלייה בתשומות הייצור .

יבול

היבול הכללי של הענף ירד ל 507 אלף טון . זהו יבול נמוך מהממוצע של העשור האחרון – 533 אלף טון .

עונה	2007/8	2008/9	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
יבול (אלפי טון)	559	572	536.5	470	587	517	505.5	543.3	507.6

הסיבות ליבול הנמוך הן שתיים :

- א. עקירות אשכוליות אדומות בשנים 2012 – 2016 , שהו כידוע בעלות יבול גבוה ויציב .
  - ב. יבול (לדונם) נמוך מאוד בזן "אורי" , תולדה של שנת שפל לאחר שנת שפע , ופגיעה בחנטים הצעירים בעונת האביב הקודמת .
- בעונה שהסתיימה נקטפו ושווקו ממטעי ה"אורי" כ 86,000 טון וזאת משטח מניב (5 שנים ומעלה) של 40,000 דונם . היבול הממוצע עמד על 2.15 טון/דונם – יבול שאינו יכול לקיים פרדס רווחי .

יצוא

היצוא הכללי עמד על 157,166 טון , ירידה של 4% לעומת אשתקד . למעשה שני זנים מהווים 70% מסל היצוא שלנו – אשכוליות אדומות – 45,000 טון ו"אורי" – 65,000 טון . זה משחק שבו כמעט "כל הביצים בסל אחד" לטוב ולרע ואחת מהבעיות שהענף חווה היום – חוסר אלטרנטיבה בבחירת הזנים .

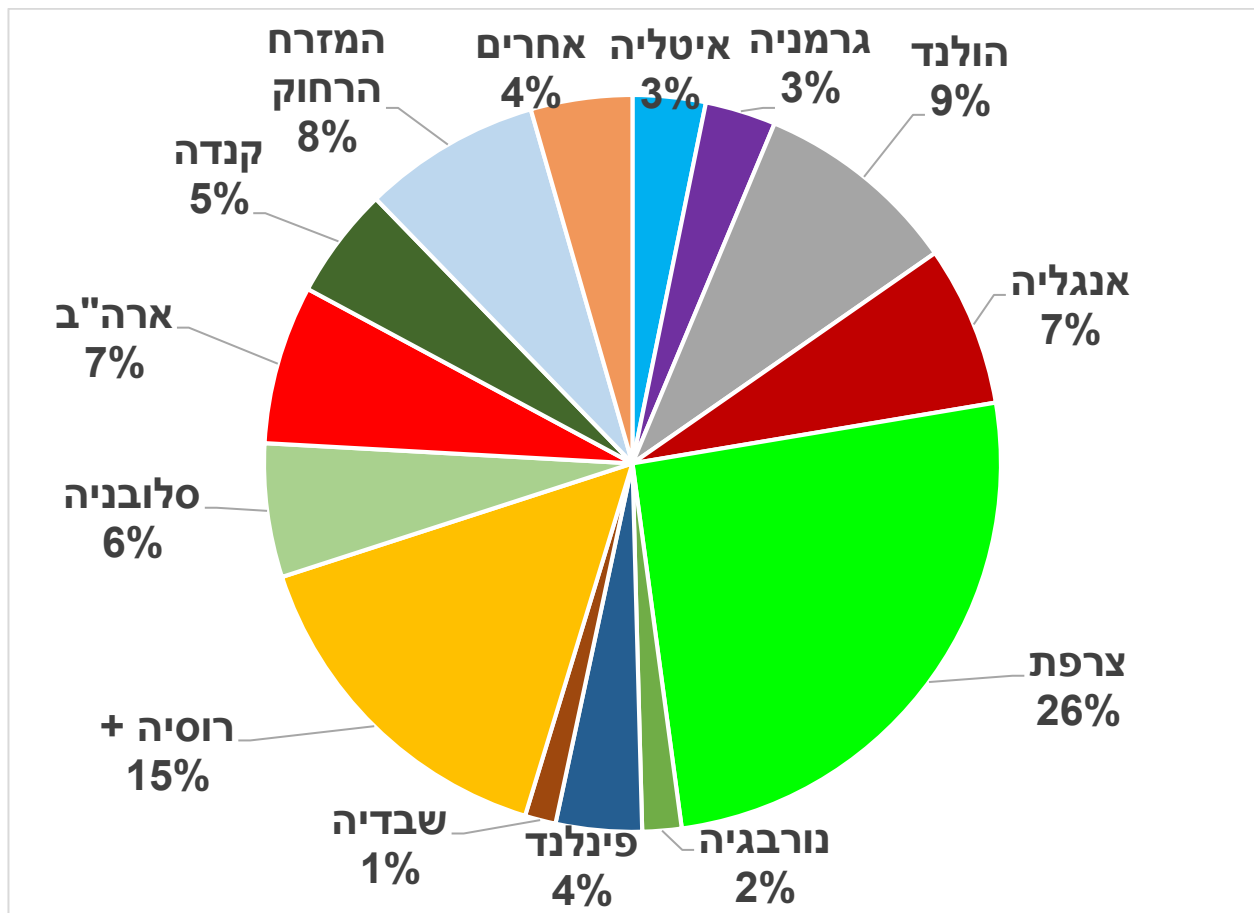
ה"אורי" עבר עוד עונה קשה – שניה ברצף , כאשר המחירים בשוק האירופי היו טובים רק עד סוף ינואר . בפברואר המחירים ירדו (דבר שקורה בכל שנה) , אך בניגוד לשנים עברו – הם נשארו ברמה נמוכה עד לסיום העונה – דבר שהקטין משמעותית את הפדיון מזן זה (מכה נוספת מלבד היבול הנמוך) . רמת המחירים בשוק העיקרי שלנו – צרפת (40% מה"אורי") היתה נמוכה ב – 15 – 20 סנט יורו מלפני שנתיים . המשמעות – כ – 75 אג' פחות לק"ג למגדל הישראלי !

גורם נוסף שעליו מצביעים המומחים בירידה בביקושים לפרי הדר באירופה בעונה האחרונה – מזג האוויר . מסתבר כי חורף 2015/16 היה החם ביותר שנמדד באירופה מאז שנת 1900 !!! בצרפת – 2.6 מעלות מעל הממוצע הרב שנתי , בגרמניה 2.7 מעלות ובספרד 1.7 מעלות .

לעומת זאת , לאשכוליות האדומות היתה שנה טובה גם באירופה ובעיקר במזרח הרחוק . באירופה "נהנה" הפרי הישראלי מסיוס מוקדם של דרום אפריקה (צפוי גם השנה) , ובעיקר מהמשך הירידה

התלולה בכמויות האשכוליות מפלורידה שבעונת 2011/12 שיווקו לאירופה 46,000 טון אשכוליות אדומות ובעונה האחרונה ירדו ל 32,000 טון . הדבר גרם להתייצבות במחירי האשכוליות האדומות לרמות שבהן הפרדסן יכול להרוויח – כמו לפני 8 שנים ויותר . מלבד אירופה הסתבר כי השוק במזרח אוהב מאוד את האשכוליות האדומות מישראל ו כ 6,000 טון שווקו ליפן , קוריאה וסין (חידוש יצוא מוצלח) במחירים יוצאים מן הכלל , כך שמי שהצליח לעמוד בדרישות הקשות של הפרוטוקולים ליצוא ליעדים אלו – בהחלט היה מרוצה , לאחר מספר עונות של תסכול ועקירות של כ 40% מהזן !

יעדי היצוא של פרי הדר ישראלי – עונת 2015/16

ממבט על עוגת היצוא , אנו למדים על עלייה משמעותית ביצוא ליעדים הרחוקים – קנדה , ארה"ב והמזרח הרחוק (20%) – מגמה שנמשכת מזה כמה שנים , ומצד שני ירידה דרמטית ביצוא לרוסיה ואוקראינה , שרק לפני שנתיים היוו 22% מיעדי יצוא ההדרים הישראלי .

שוק מקומי

את השוק המקומי אפשר להגדיר כמו בשוק ההון – מגמה מעורבת .
השוק היה טוב בחלק הראשון של העונה , עד למחצית נובמבר , גם בתז"ם וגם בקליפים .
בהמשך , עם התגברות הלחץ על השוק הזה בשל פחיתת היצוא לרוסיה ואוקראינה , המחירים ירדו
לרמות נמוכות , ורק פרי איכותי פדה מחירים סבירים .
הלימונים , למרות היצע יפה , ידעו לווסת את השיווק על פני כל העונה במחירים יפים שהגיעו לשיא ביוני
יולי , כאשר שווק הפרי מבתי הקירור .
בולנסיה לעומת זאת , פרי שנשמר בקירור למאכל (פרי גדול) נתקל בהתמודדות קשה מול פירות הקיץ
והתקשה לעמוד בציפיות המגדלים והמשווקים .

תעשיה

גם מפעלי התעשיה רשמו את עונת השפל שלהם .
ירידה של 22% בכמות הפרי שנקלטה בתעשיה , כאשר הירידה היא בעיקר בתפוזים ובאשכוליות. בעוד
באשכוליות יש כמות מספקת של חומר גלם , בתפוזים המצב חמור מאוד , כאשר מלבד רווחיות נמוכה
בענף התז"ם וצמצום השטח , נאלצים המפעלים להתמודד עם החברות החדשות המספקות פרי קטן
לסחיטה בבתי הקפה – מגמה המתחזקת משנה לשנה ומאפשרת לפרדסנים ליהנות מהכנסות נאות
מפרי זה .

פרידה מחברים

ב-31 למאי החזרנו את שטח "מפעלים ליצוא הדורים" לבעליו – חברת נמלי ישראל .
את תולדות המפעל הזה , מיום הקמתו (1970) ועד היום , תוכלו לקרוא בהמשך בסקירתנו של משה
צרפין , שהיה שם ביום ההקמה וגם ביום הסיום – 46 שנה . האיש הוא היסטוריה מהלכת וקשה לנחש
את גילו (התמונות מ 1970 ומהיום – כמעט אותו דבר!) וכששואלים הוא מספר שבמבצע קדש (56)
הוא כבר היה מילואימניק .חתיכת היסטוריה .
הסגירה לא היתה החלטה רצונית של הענף , אלא נכפתה בסופו של תהליך מייגע ע"י צו של בית
המשפט .
בהזדמנות זו (כך עשיתי גם בהזדמנויות קודמות) ברצוני להודות לכל צוות העובדים שהפעיל את
המתקן לאורך השנים , ותרם תרומה רבה לענף ההדרים .
בשם מגדלי ההדרים אני מאחל לכולם רק טוב , בריאות והצלחה בדרכם החדשה .

קידום מכירות וקידום צריכה

כפי שציינתי בגיליונות הקודמים , נושא זה עומד לתפוס חלק מרכזי בעשייה של המועצה בשנים הקרובות .

זה מתחיל עם הקמפיין "חצי חצי" של משרד החקלאות , שהושק בימים אלו (כתבה במדור "מה קורה" בהמשך) . המועצה משתתפת בתקציב מכובד בקמפיין זה .

מתוכנן קמפיין של מועצת הצמחים , בשיתוף הרשויות המקומיות ב 15 בתי ספר (פיילוט) , שבו במשך כל השנה יחנכו את תלמידי שכבת כיתות ד' בבתי ספר אלו לצריכה של פירות וירקות ואת תרומתם לבריאות . הפעילות כוללת הדרכות בכיתות וכן הפעלות שימשכו לנושא גם את משפחות התלמידים. אנו בשלבים מתקדמים של גיבוש התכנית והתכנים ומקוים לצאת לדרך עם תחילת שנת הלימודים הבאה.

מבלי להפחית משני הקמפיינים שציינתי , אני מקווה כי לשניהם יתלווה קמפיין של קידום מכירות לזן "אורי" . אנו רק בתחילת הדרך להכנת פעילות זו , כאשר כרגע יש לנו רק מקור תקציבי , ואת התוכן והמהות אנחנו צריכים ל"הרכיב" על התקציב הזה , בכדי שלכולנו יהיה אור חזק .